

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De b[ea]to Barnaba ap[osto]lo. Sermo

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Her. de scto Barnaba

Prima est rō formidā
de p̄tatis: cū d̄r. d̄n̄i. D̄n̄s em̄ nomē est po
festatis Eccl. xliij. Terribil̄ d̄n̄s z magn̄
vehement̄ z mirabil̄ potētia illi. Et hec
p̄tās manifestata est in cruce: qz in cruce
debellauit inimicos: vt s̄ dictū est Eph. ij
Per crucē interficiās inimicitias zc.

Scōda est rō memorāde
charitatis: cū d̄r. n̄r̄i. i. nobis dati. Jo. ij.
Sic de^o dilexit mundū vt fil. su. vni. g. da.

Tertia est rō degustan
de suauitat: cū d̄r. Jesu. Rich. de sancto
victo. Jesus nomē dulce: nomē delectabi
le: nomē p̄fortans p̄ctōrē z brē sp̄r̄: Jesu
esto mihi iesus. Hec alle. Bern. Jesu dul
cis mēoria d̄s ver̄. Co. iij. gaudia s̄ sup
mei z oia ei^o dulcis p̄sentia.

Quarta est rō veneran
de dignitat: cū d̄r. ch̄i. L̄h̄s ei est nomē
dignitat: regal̄ z sacerdotat. L̄h̄s em̄ in
terp̄rat vnc̄. Olim ei p̄suevit fieri sp̄eal
vnc̄tio regū z sacerdotū. In cruce aut̄ oñ
sa est mirāda ch̄i p̄tās: vt iā dictū est. oñ
sa est et eharitas ei^o et suauitas: qz i cruce
p̄ nob̄ mori voluit. P̄tēsa ē et sacerdotē
eius auctoritas: qz in cruce obtulit p̄ri sa
crificiū imaculatū z acceptissimū. Hec at
nos iducere v̄nt ad timorē: amorē: z ho
norē crucis. Idcirco i cruce gloriari de
bem^o. Per crucē em̄ dat nobis vita gr̄e:
z repromittit vita gl̄ie. Prouer. iij. Lignū
vite est his q̄ apphenderint eā: z q̄ tenuerit
eā bt̄as. Propter qd̄ etiā bñ carat ec
clesia: Nos aut̄ gl̄iari oportz in cru. do. n̄r̄i
iesu ch̄i in q̄ ē sa. a culpa: vita in gr̄a: z re
surrectio n̄ra in gl̄ia: p̄ quā sal. z li. su. a pe
na eterna. Cruce itaqz d̄ore veneremur
vt p̄ cruce/ p̄ctōrē remissionē z dei gr̄as p̄se
qm̄ur: z ad celestē tādē gl̄iam puenire me
reamur. Amen.

De bto Barnaba aplo. Sermo

Segregate mi
hi Barnabā Act. xij. Sp̄s
scti p̄ba sunt ista eligēt: z o
dinat: Paulū et barnabā in officū aplar^o
Joā. ij. Sp̄s vbi vult spirat. Q̄ at bar

nabas dignus fuerit aplo officio appa
tere p̄r p̄cipue p̄ter tres ei^o excellētiās.

Prima est excellētia sp̄ualis fundatiōis.

Scōda est excellētia doctrinal̄ eruditōis.

Tertia est excellētia sp̄ualis p̄fectiōis.

Prima est excellētia sp̄ualis funda
tiōis. Bar. vij. Fundat^o em̄ erat
sup̄ firmā petrā. i. sup̄ ch̄io. de q̄ d̄r
i. Loz. x. Petra aut̄ erat ch̄is. Erat autē
br̄s barnabas firmissime fundat^o tripla
ei fundamēto.

Primū est fundamētū p̄icat^o obiectiue
Secūm est fundamētū p̄tutis subiectiue
Tertiū est fundamētū firmitatis defen
siue.

Primū est fundamētum
veritatis obiectiue. i. fides q̄ p̄ma est i vir
tutib; theologice: qz p̄ eā est accessus ad
deū. Heb. xj. Accederē ad deū optz crede
re/ q̄ est: z qz inq̄rētib; se remunerato: s̄r.
Et. j. Loz. iij. Fundamētū aliud nemo p̄t
ponere p̄ter id qd̄ positū ē qd̄ ē ch̄is iē^o.

Barnabas q̄ppe sp̄era p̄uersatōe infide
liū p̄ aplos baptizat^o z in ch̄i: angelo ei
rudir^o: p̄uersat^o est cū aplis. Un̄ Act. xj.
d̄r: q̄ ecclia q̄ erat hierl̄ymis misit barnabā
ba vsq; antiochiā: Qui cū puenisset z v̄t
differ gr̄am d̄n̄i: gaudius est. Sequit. Pro
fect^o ē at barnabas ibarsuz vt q̄reret lau
lum. Quē cū inuenisset/ p̄duxit antiochiā
et annū totū p̄uersati sunt ibi in ecclia: et
docuerūt turbā multā ita vt cognominā
rentur antiochie discipuli: ch̄iani. Hec ibi

Scōm est fundamētū vir
tutis subiectiue. Hec est hūilitas q̄ fūdat
et stabilit̄ hoīem ad recipiēdū influxū d̄i
uine gr̄e. put euacuat inflatōz sup̄bie Ja
co. iij. Sup̄bis de^o resistit: hūilib; at̄ dat
gr̄as. Aug^o. li. de p̄bis d̄n̄i. Legitas ma
gnā fabricā p̄struere celsitudis: pus de sū
damēto cogita hūilitatis. Idē i li. de ve
ra religioe. Tota vita ch̄i in terris p̄ ho
mīnē quē suscipue dignat^o est/ disciplina mo
rū fuit. P̄cipue at̄ hūilitatē suā imitandā
pposuit d̄i. Discite a me qz mit̄ sū z hūi
cord. Hūillim^o vtiqz fuit b. barnabas ya
nos honores respues. Un̄ Act. xij. Loz
vellent turbe q̄ erat in listris honorē ex
bere Paulo z Barnabae z eis sacrificari

Paulus et barnabas scissis tunicis suis exheruerunt in turbas clamantes et dicentes. Viri quid hic facitis? Et nos mortales sumus sicut et vobis homines. Annuntiamus vobis ab his vanis quod uertit ad deum uiuam quam fecit celum et terram.

Tertium est fundamentum firmitatis defensionis. Hec est fortitudo remouens inordinatum timorem retrahentem a perfessione. Unde super illud Lucae xij. Dico uobis amici meis ne timeatis ab his etc. Dicitur glo. quod fortitudo est fidei fundamentum. Unde in fundamentum edificium materialiter ponunt lapides solidiores. Phil. iij. Quia possum in eo qui me confortat. Breuius itaque barnabas fortissimus fuit in penis et aduersis tolerandis: ut postea dicitur. Grego. Iustorum fortitudo est carne uicere: mundi alga per eternis primis amare: prosperitas blandimenta tenere: aduersitatis metu in corde superare. Hec ille.

Quarta est excellentia doctrinalis et ruditionis. Dan. xij. Qui ad iustitiam eruditur multos: erunt quasi stelle in perpetuas eternitates. Ad hanc autem doctrinalem eruditorem triplex est necessaria que fuerit in b. barnaba.

Primum est pietatis noticia.

Secundum est firmitatis persistencia.

Tertium est sermonis efficacia.

Primum est veritatis noticia. Ps. Quia mandata tua ueritas. Legisti autem Act. xv. quod cum quidam iudei ad fidei ueritatem dicerent quod non sufficeret fides sine lege moysi. Paulus et barnabas uiriter resistere et persistant ueritate euangelicam predicauerunt: et contra illius errorem suas ab apostolis impetrauerunt.

Secundum est firmitatis persistencia. Ps. Querite dominum et confirmamini. Unde cum iudei his que dicitur eis a paulo et barnaba tradiderunt. ipsi persistant dixerunt: Nobis oportet primum predicare uerbum dei: sed quoniam repellitis illud et indignos uos facitis et iudicatis uite eterne. Ecce uertimur ad gentes. Sic enim precepit nobis dominus: ut hinc Act. xij.

Tertium est sermonis efficacia. Multos enim ad fidei uertit. Unde Act. xij. legitur quod in antiochia barnabas hortabatur omnes in proposito cordis permanere in domino quod erat uir bonus et plenus spiritu sancto et fide: et apparsa est multa turba domino. Et Act.

xij. Secuti sunt multi iudeorum et aduenarum paulum et barnabam: qui loquentes suadebant eis ut permanerent in gratia dei. Audientes autem gentes gaudebant et glorificabant uerbum domini et crederunt quod tunc erat ordinatum ad uitam eternam. Item dicit b. Hieronimus quod barnabas in romana christi primum predicauit: episcopus mediolanensis factus.

Quarta est excellentia spiritualis perfectionis que maxime consistit in charitate: per quam anima coniungitur ipsi deo. Col. iij. Super omnia charitatem habere quod est vinculum perfectionis. Erat autem barnabas uir eximie charitatis. Charitas quepe est ad primum appuit in necessariorum submiratione: quam frater qui erat in hierosolymam detulit: sicut hinc Act. xij. Item in populo instructione: quod uerbum dei sollicite euangelizauit. Unde dicitur Act. xv. Paulus et barnabas demorabantur antiochie docerentes et euangelizantes cum alijs plurimis uerbis dei. Item in offensione dimissione quam iohannes qui cognominabatur mare offensam dimisit. ut hinc Act. xv. Cum enim predicaret discipulus iohannes barnabam et saulum reliqueret: rediit tamen et penitenti barnabas indulget iteque in disciplina assumpsit: et eo assumpto nauigauit egyptum. Paulus quoque iteque eum assumere in discipulum renuit: ideo inter eos separatim facta fuit: uterque tamen ex pia intentione processit. Nam quod barnabas ipsum assumpsit: hoc fecit ex dulcedie misericordie: Quod autem paulus ipsum assumere noluit: hoc fecit ex feruoris rectitudine. Ex dicitur itaque per charitatem barnabe ad primum: ex autem etiam apparet charitas eius in deum. nam ex charitate dei procedit charitas proximi. Ioh. di. j. Ioh. iij. Si quis dilexerit quem diligit deum et fratrem suum oderit mentis datus est. Preter hec tamen apparere potest excellens charitas eius in deum ex tribus signis.

Primum est abdicatio temporalis mundanitate.

Secundum est mortificatio carnalis uoluptatis.

Tertium est possessio penalis aspirantis.

Prima est abdicatio etc. Nam propter deum omnia terrena abdicauit. Unde cum alijs apostolis potuit dicere illud Mat. xix. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te. Notandum autem quod barnabas et alij apostoli sic omnia reliquerunt precipue propter tres rationes. Prima est ratio proptionis expeditionis. ut uicis priorum et magis expediti essent ad currendum post christum. Unde Bern. super illud Ecce

Ber. De sctō Joāne

nos reliqm̄? rē. dr: Bñ petre z nō ad infi
pietā nbi: nō em̄ ḡgantē seq̄ p̄teras one
ratus. *Etā. xl. Qui sperat in dño. s. relecta
oi mūdāna fiducia: currēt nō laborabūt:
volūnt z nō deficiēt. Itē ad pugnandū
cū hoste. Sic. Audi cū nudo luctari debē?
Nā si veltit? q̄sq̄ cū nudo luctat? citi? ad
terrā deiciat? qz̄ habz̄ vñ teneat. Et an̄ p̄
mittit: Quid em̄ sunt terrena oia nisi qdā
corpis indumēta. Itē ad transeūdū ex h̄
mūdo. Dicit q̄ppe dñs Lu. xij. Vos esto
re parati. qd̄ vix p̄nt facere rez̄ tpaliū pos
sessores: qz̄ de rebz̄ exterioribz̄ sollicitudī
nē hñt q̄ pparatiōez̄ interiorē impedit.
Chry. sup̄ Mat. Appositio diuitiaz̄ ma
iore accēdit flāmāz̄ vehemētiōz̄ sit cupidō
Hec ille. **S**cōda est rō plenior? recōpēsā
tiōis: vt. s. plen? recōpēsāret vices ip̄i xpo
q̄ cū diues esset? p̄pter nos egen? fact? est
vt ill? iop̄ta diuites essent? vt dr. ij. Coi.
vij. **T**ertia est rō vberior? reportatiōis
vt vicz̄ sic reportare possent. p̄fectū āplioz̄
re: q̄terius et sine turbatiōe mētis deo futi
endo. **V**ultas ei turbatiōez̄ hñt possessō
res diuitiaz̄. s. turbatiōez̄ laborz̄ in adq̄rē
do. timoris in possidēdo: dolorz̄ in amittē
do. Apo. vij. **U**e ve ve bitantibz̄ in terra
Et Jo. xvij. In mūdo p̄suras hēbitis: in
me aut̄ pacē. Item solt̄ ip̄i ch̄is inherēdo.
Hiero. **N**imis auar? est cui ch̄is nō suffi
cit. Et Phil. ij. **Q**ue mihi fuerūt luera:
hec arbitrat? sum p̄pter ch̄m detrimēta:
vez̄ z̄ extimo oia detrimētū esse. p̄pter em̄
nentē sciam̄ iesu ch̄i dñi n̄r̄: p̄pter quē oia
detrimētuz̄ feci z̄ arbitroz̄ vt stercoza vt
ch̄m lucrificā. Itē p̄ volūtariā abdicatō
nē meritū adq̄redo. qd̄ nullaten? adq̄runt
illī q̄ velint nolint oia tpalia in morte relin
quūt. Ps. Dormierūt somnū suū z̄ nihil
inuenērūt oēs viri diuitiaz̄ i manibz̄ suis.*

Scōm signū est mortifica
tio carnalis volupratz̄. **U**n legat̄ Act. xij.
q̄ in ecclia q̄ erat antiochie erat p̄phete et
doctores (in q̄bz̄ barnabas) ministrates dño
et ieiunates. **H**oc vtiqz̄ signū est diue cha
ritatis p̄ quā aliq̄s degustat vina z̄ spūa
lia. vñ Ber. **S**ustato spū n̄cē ē d̄sipe carnē
Tertiu signū est toleratio
penalis asp̄itatis. **U**n Act. xv. sic dicunt
aplī scribētes his q̄ erāt antiochie z̄ syrie

et cilicie scribz̄. **P**lacuit nob̄ collectis i vñ
eligere viros et mittere ad vos cū chari
simis n̄ris barnaba z̄ paulo hoibz̄ q̄ tran
siderūt aias suas p̄ noie dñi iesu ch̄i
Hec ibi. **B**arnabas vtiqz̄ mltā p̄ dño pas
sus. **U**n cū puenisset cyprū z̄ m̄tos infra
mos sanasser: sup̄posito illis euāgelio scri
barthei qd̄ secū detulerat. **T**andē erēs
ide puenies paphū: maledictōez̄ tēplo p̄p̄
insolētias viroz̄ z̄ m̄llez̄ q̄ nudi currebāt
sua festa celebrātes: ad quā maledictōez̄
pars tēpli corruēs m̄tos opp̄sit. **N**on illi
me deuenit salaminā vbi pacto martyris
felice dño sp̄m reddidit. **L**igātes aut̄ iudi
funē in collo eius: extra portā eū traxerūt
z̄ ibidē eū p̄tin? p̄bulerūt. **D**eniqz̄ nec sic
imp̄ij iudei satiati: eū ossa in qdāz̄ vase plū
beo recluserūt in mare p̄cipitare volētes.
Joānes ar̄ discipul? ei? cū duobz̄ alijs de
nocte p̄surgēs ea rapuit: in qdā crypta oc
cultē sepeliuit: q̄ ibidē (vt ait sigibert?) vñ
qz̄ ad tpa Xenonis impatoris z̄ gelasij pa
pe vsqz̄ ad annū dñi q̄ngentesimo latuerūt.
Sed tūc ip̄o reuelāte repra fuerūt. **E**xt
eris igit̄ apparēt tres excellētibz̄ barna
be p̄pter q̄s dign? fuit officio ap̄lico. **J**o
circo dixit sp̄s sct̄us **S**egregate mihi bar
nabā in op? ad qd̄ assūpsi. **A**deam? igitur
hūc brissimuz̄ viuz̄ z̄ aplm̄ gl̄iosuz̄ cū tota
mētis deuotiōe postulātes vt ip̄e p̄ nobis
ap̄d deū intercedat: q̄tūs ei? meritis grām
p̄sequimur z̄ gl̄iam sempiternā. Amen.

De brissimo Joāne baptista. Sermo.

Joannes est
i nomē ei? Lu. j. **B**rissim? iōā
nis natiuitas in mundū in tot
ta ch̄ianitate celebrat. **I**mo z̄ saracēi na
tiuitatē ei? festiue celebrat. **E**t hoc singu
re p̄uilegiū est. **A**ug. **N**atale quidē dñi ce
lebrat sed tanqz̄ dñi dare mihi aliū seruū
p̄ter iōannē inter p̄tarchas: inter ap̄ost
cū? natalē diē celebrat ecclia ch̄i. **P**assio
onū dies pl̄imis seruīs celebram? natiui
tatis diē nemisi nisi Joāni. **H**ec ille. **E**t
aut̄ p̄cipua triplex rō h̄mōi celebratiōis.
Prima est rō special̄ sc̄itatis: qz̄ sanc?
et vterō nat? est: sicut ab angelo p̄dicat